

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
(योजना तथा अनुगमन शाखा)

प.सं. २०७५/०७६ (योजना)

चलानी नं.: ६९४

मिति:- २०७६/०९/२५

विषय:- अन्तर-सरकारी वित्त परिषद्को निर्णयहरू कार्यान्वयन सम्बन्धमा ।

श्री शाखाहरू सवै, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय ।
श्री स्थानीय तहहरू, सवै ।
श्री आयोजना/कार्यक्रम/समिति/प्रतिष्ठान सवै ।

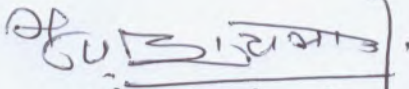
प्रस्तुत विषयमा अर्थ मन्त्रालयको च.नं. ८९२ मिति २०७६/०९/१९ को पत्रवाट अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ३३ को उपदफा १ बमोजिम नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहबीच अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापनका विषयमा मिति २०७५ चैत्र १८ गते अर्थ मन्त्रालयमा बसेको अन्तर-सरकारी वित्त परिषद्को बैठकवाट भएका तहाँसँग सम्बन्धित निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्न गराउन एवं आवश्यक जानकारीका लागि यसैसाथ संलग्न राखि पठाइएको व्यहोरा आदेशानुसार अनुरोध छ ।

बोधार्थ:

श्री अर्थ मन्त्रालय,
सिंहदरवार ।

श्री सूचना तथा प्रविधि शाखा,

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय: मन्त्रालयको Website मा Upload गरिदिनुहुन ।

(भुपेन्द्र रायमाझी)

‘निजामती कर्मचारीको प्रतिवद्धता: पारदर्शिता र चुस्तता’

सिंहदरवार, काठमाडौं, फोन ४२००३२३, ४२००००० Web: www.mofaga.gov.np

२०७५ चैत्र २८ गते बसेको अन्तर-सरकारी वित्त परिषद्का निर्णयहरू

१. वित्तीय संघीयता कार्यान्वयनका सन्दर्भमा श्रोत व्यवस्थापन लगायतका क्षेत्रहरूमा देखिएका समस्याहरू र हालसम्मको अनुभवका आधारमा अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐनमा पूनरावलोकन गरी आवश्यक संशोधनको प्रक्रिया अर्थ मन्त्रालयले अघि बढाउने ।
२. नेपाल सरकारको बजेट प्रस्तुत भइसकेपछि छोटो अवधिमा नै प्रदेश र स्थानीय तहले बजेट तर्जुमा गरी सभा समक्ष पेश गर्नु पर्ने सन्दर्भमा बजेट प्रस्तुत गर्ने समय पूनरावलोकन गरी आगामी संघीय बजेट साथ पेश हुने आर्थिक ऐन मार्फत सम्बोधन गर्ने ।
३. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमको मापदण्ड निर्धारण कार्य राष्ट्रिय योजना आयोगले यथासिद्ध सम्पन्न गर्ने र आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा र वित्तीय हस्तान्तरण सोहि मापदण्डका आधारमा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
४. प्रदेश र स्थानीय तहमा सशर्त अनुदान अन्तरगत हस्तान्तरण भएका चालु आर्थिक वर्षमा संचालनमा रहेका खानेपानी, सिंचाई र सडक जस्ता आयोजनाहरू केही रकम थप निकास दिएर यसै आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गर्न सकिने भएमा दायित्व रकम र श्रोतको अवस्था हेरी अर्थ मन्त्रालयले त्यस्ता आयोजनाहरूका लागि योजना किटान गरी थप निकास प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने । यस्तो निकास गर्दा खानेपानी आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिने ।
५. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट पारित भई सकेपछि संघीय सरकारको बजेटमा समावेश भएका आयोजना तथा कार्यक्रम प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त भई प्रदेश तथा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको र प्रदेश र स्थानीय तहको बजेटमा समावेश भएका आयोजना तथा कार्यक्रम संघीय सरकारका निकायबाट कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त भई संघीय सरकारमा फिर्ता भएको सन्दर्भमा उक्त आयोजना तथा कार्यक्रमको रकम तत् तत् तहले आ आफ्नो बजेटमा थपघट गरी आगामी आर्थिक वर्षको बजेट प्रस्तुत गर्दा व्यवस्थापिका (संघीय संसद/प्रदेशसभा/गाउँ सभा/नगर सभा) मा पेश गरी अनुमोदन गराउने ।
६. चालु आर्थिक वर्षमा सशर्त अनुदान अन्तरगत हस्तान्तरण भएका आयोजनाहरू मध्ये विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन (डि.पि.आर) तयार भइनसकेका र ठेक्का पट्टा संझौता भई दायित्व श्रृजना नभएका आयोजना/कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन स्थगित गरी अन्य आयोजना/कार्यक्रमहरू प्रदेश र स्थानीय तहले प्राथमिकीकरण गरी संचालन गर्न सक्ने ।
७. आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयनको द्रुत गतिमा कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ अनुकूल नभएको महसुस गरी सो ऐन तथा नियमावलीमा समसामयिक संशोधन गर्ने कार्य सिद्ध अघि बढाउन सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने ।
८. प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन हुने वैदेशिक सहायतामा संचालन हुने योजना/कार्यक्रमको कार्यान्वयन, लेखांकन, प्रतिवेदन, सोधभर्ना सम्बन्धी विवरण पठाउने लगायतका विषयमा

सचिव

स्पष्ट कार्यविधि तयार गरी पठाउन सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालयलाई लेखि पठाउने ।
सोधभर्नाका लागि खर्चको विवरण लगायतका प्रतिवेदन प्रदेश र स्थानीय तहले नियमित रूपमा
पठाउने र सोको अनुगमन प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र कोष तथा लेखा नियन्त्रक
कार्यालयहरूले गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

९.

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन र प्रदेश वित्त व्यवस्थान ऐनमा गरिएको व्यवस्था अनुरूप
स्थानीय तहबाट संकलन गरी प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट हुने मनोरञ्जन कर, विज्ञापन कर
र नदिजन्य पदार्थको शुल्क रकम बाँडफाँटका लागि सबै स्थानीय तहले स्थानीय विभाज्य कोष
खाता खोली रकम जम्मा गर्नु पर्नेमा सो कार्य प्रभावकारी नभएको देखिएको विषयमा छलफल
हुँदा चालु आर्थिक वर्षको २०७५ चैत्र मसान्त सम्म स्थानीय तहले प्रदेश सरकारमा पठाउन पर्ने
रकम प्रदेश संचित कोषमा दाखिला गर्ने प्रबन्ध मिलाउने । तत्पश्चात सबै स्थानीय तहले विभाज्य
कोष खाता खोली रकम जम्मा गर्ने र कानून बमोजिम बाँडफाँट गर्ने प्रबन्ध मिलाउने । यसका
लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय मार्फत परिपत्र गर्ने । जिल्ला स्थित कोष
तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट यस कार्यको अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

१० आर्थिक ऐन २०७५ मा गरिएको कर सम्बन्धी अन्तरिम प्रशासनिक व्यवस्था अनुरूप यातायात
व्यवस्था कार्यालयहरूबाट संकलन भई राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Revenue
Management Information System -RMIS) मार्फत संकलन भई रहेको प्रदेश सरकार र स्थानीय
तहबीच बाँडफाँट हुने सवारी साधन करको रकम उक्त प्रणालीबाट प्रदेश विभाज्य कोषमा हाल
सम्म ट्रान्सफर नभएको विषय उठेको सन्दर्भमा महालेखा नियन्त्रक कार्यालय र नेपाल राष्ट्र
वैकले यातायात व्यवस्था कार्यालय सँग समन्वय गरी २०७६ वैशाख मसान्त सम्ममा ट्रान्सफर
गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

११ आर्थिक ऐन २०७५ मा गरिएको कर सम्बन्धी अन्तरिम प्रशासनिक व्यवस्था अनुरूप मालपोत
कार्यालयहरूबाट संकलन भई प्रदेश र सम्बन्धित स्थानीय तहमा पठाउनु पर्ने घर जग्गा
रजिष्ट्रेशन शुल्कको रकम सबै मालपोत कार्यालयले नपठाएको विषय उठेको सन्दर्भमा सो रकम
मासिक रूपमा पठाउने व्यवस्था गर्न गराउन भूमि व्यवस्था,सहकारी तथा गरिवी निवारण
मन्त्रालयलाई लेखि पठाउने । सम्बन्धित जिल्लाको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट सो
को अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

१२ प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट तर्जुमा,लेखांकन र प्रतिवेदनका लागि तयार गरिएका PLMBIS र
SuTRA जस्ता प्रणालीहरूलाई यथासिद्ध अन्तिम रूप दिई सो विषयमा प्रदेश र स्थानीय तहमा
क्षमता विकास गर्न अर्थ मन्त्रालय र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट आवश्यक पहल
गर्ने । आगामी आर्थिक वर्षको बजेट बनाउँदा प्रदेश र स्थानीय तहले पनि मध्यमकालिन खर्च
संरचना अनुरूप गर्नुपर्ने भएकोले सोको तयारीको क्षमता विकासका लागि राष्ट्रिय योजना आयोगले
आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।

१३. प्रदेश र स्थानीय तहबाट संचालन हुने आयोजना कार्यक्रमहरूको वातावरण प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) गर्ने कार्य सम्पादन गर्न संघीय सरकारको केन्द्रिय निकायसम्म आउनु पर्ने विद्यमान व्यवस्थामा परिमार्जन गरी प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यरत संघीय सरकारको विषयगत मन्त्रालयको इकाई कार्यालयबाट यस्तो कार्य सम्पादन हुने व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालयलाई अनुरोध गर्ने ।
१४. नेपालको संविधान र अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐनको प्रावधान बमोजिम प्रदेश र स्थानीय तहबाट परिचालन हुने वैदेशिक सहायता र आन्तरिक ऋण परिचालनसम्बन्धी कार्यविधि अर्थ मन्त्रालयले यथाशीघ्र तयार गरी पठाउने ।
१५. सम्पूर्ण अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ तथा विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ बमोजिम प्रदेश र स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको लागि २०७५ पौष मसान्त सम्म माग प्रस्ताव गर्नु पर्नेमा चालु वर्षकै कार्यक्रमहरू स्वीकृतिमा हिलाई भएकोले प्रदेश र स्थानीय तहबाट आगामी आर्थिक वर्षको लागि प्रस्ताव पेश गर्न उपरोक्त कार्यविधिमा संशोधन गरी अनुदान रकम हस्तान्तरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१६. आगामी आर्थिक वर्ष देखि सशर्त अनुदानमा संचालन हुने नयाँ आयोजनाहरूको सन्दर्भमा प्रदेश र स्थानीय तहसँग सहकार्य गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१७. प्रदेश र स्थानीय तह भित्र स्थापना भएका विभिन्न उद्योग तथा कल कारखानाहरूका कारण हुने प्रदूषण वापत प्रदेश र स्थानीय तहले शुल्क लगाउन पाउनु पर्ने विषय उठेको सम्बन्धमा विस्तृत अध्ययन गर्ने ।
१८. कर्मचारी समायोजन पश्चात समेत प्रदेश र स्थानीय तहमा हुल्लो संख्यामा जनशक्तिको अभाव भएकोले पदपूर्ति हुनु पर्ने वा करारमा भर्ना गर्न पाउनु पर्ने विषय उठेको सन्दर्भमा यो विषय अन्तर प्रदेश परिषदको कार्य क्षेत्र भित्र पर्ने भएकोले अन्तर प्रदेश परिषदको आगामी बैठकमा पेश गर्ने ।
१९. प्रदेश र स्थानीय तहबाट संचालन हुने आयोजनाहरूको लागि आवश्यक जग्गा प्राप्त गर्न संघीय सरकारबाट अनुमति दिन ढिलाइ हुने हुँदा आयोजनाहरूको कार्यान्वयनमा समस्या परेको विषय उठेकोमा यो विषय समेत आगामी अन्तर प्रदेश परिषदको बैठकमा पेश गरी समाधान निकाल्न पहल गर्ने ।
२०. सशर्त अनुदान अन्तर्गत आयोजना तथा कार्यक्रम हस्तान्तरण भएको तर तलब भत्ता र प्रशासनिक खर्च हस्तान्तरण नभएको साथै हस्तान्तरित कार्यालयका कर्मचारीहरूको तलब भत्ता रकम अपुग भएको सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयले सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालयहरूसँग समन्वय गरी अपुग हुने देखिएको रकम सम्बन्धित निकायलाई पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
२१. हिमाली जिल्लाहरूमा संचालन हुने आयोजना/कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्ने समयबन्धि बढाउने र फ्रिज नहुने व्यवस्था गर्ने सम्बन्धमा कानुनी पक्षका साथै कार्यान्वयन उपयुक्तताको विषयमा आवश्यक अध्ययन गरी निर्णय गर्ने ।

२२. प्रदेश सरकारको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने कार्यक्रम तथा योजना हस्तान्तरण तथा बरबुझास्थ नहुँदा बजेट तथा कार्यक्रम व्यवस्थापनमा कठिनाई भएकोले सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालयहरूले सो काम यथाशिघ्र गर्ने।

२३. स्थानीय तहले संकलन गर्ने र प्रदेशमा समेत बाँडफाँट हुने ढुङ्गा, मिट्टी, बालुवा, दहत्तर, बहत्तरबाट उठ्ने राजस्व लगाउने र प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा अन्यायता भई ठूलो मात्रामा राजस्व गुमेको विषयमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले स्पष्ट गरी पठाउने ।

२४. आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ का समपुरक र विशेष अनुदानका आयोजनाहरू आगामी आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गर्ने गरी बहुवर्षीय ठेका गर्ने व्यवस्था मिलाउने विषय उठेकीमा विद्यमान कानुनी व्यवस्था, खर्च तथा वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली समेतलाई ध्यानमा राखी के गर्ने सकिन्छ, अध्ययन गर्ने ।